

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI 2017

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o. BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2017

ÚVOD

Identifikačné údaje

Názov neziskovej organizácie:	ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o.
Adresa:	Lazovná 21 974 01 Banská Bystrica
IČO:	37954610
DIČ:	2022080236
Právna forma:	Nezisková organizácia
Zápis v registri n.o.:	OÚ B. Bystrica 19.1.2005

Slovo na úvod

Činnosť organizácie pokračovala v duchu všetkých predsavzatí a cieľov vyjadrených v štatúte Záhrada – Centrum nezávislej kultúry, n.o.

Hlavnou náplňou činnosti Záhrady – Centra nezávislej kultúry, n.o. v roku 2017 bolo pokračovať v programovej celoročnej prevádzke, vrátane kaviarne, ďalej realizácia vlastných umeleckých a vzdelávacích projektov a spolupráca s inými umeleckými subjektmi. Priestor a tvorba kultúrneho centra Záhrada výrazne ovplyvnili kultúrne a komunitné dianie v meste Banská Bystrica. Kultúrne centrum je naďalej významným miestom stretávania sa rozličných komunít, realizácie projektov mladých ľudí, začínajúcich i etablovaných umelcov.

Chceli by sme vyjadriť veľkú vďaku všetkým sponzorom, spolupracovníkom, dobrovoľníkom a partnerom, ktorí sa pričínili o napĺňanie cieľov našich projektov.

ZÁHRADA – CNK a jej aktivity

Štatutárne orgány

Správna rada

Csilla Droppová	predsedníčka správnej rady
Mgr. art. Viera Dubáčová	členka Správnej rady
Dušan Kováč	člen Správnej rady
Dušan Krnáč	člen Správnej rady
Marek Adamov	člen Správnej rady

Riaditeľ n.o.

Ing. Milan Slama	riaditeľ n.o.
------------------	---------------

Predmet činnosti

1. Ochrana ľudských práv a základných slobôd.
2. Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt a kultúrneho dedičstva.
3. Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom kultúry a umenia, rozvoj filantropie.
4. Vzdelávanie a rozvoj v oblasti sociálnych zručností, telesnej kultúry, etickej a estetickej výchovy a zdravého životného štýlu.
5. Vzdelávanie, výchova a rozvoj v oblasti umeleckých činností a masmediálnej komunikácie.
6. Poradenská, informačná činnosť a zabezpečovanie voľnočasových aktivít pre širokú verejnosť.
7. Organizovanie workshopov, školení, konferencií a kongresov,
8. Vydavateľská a propagačná činnosť.
9. Administrovanie projektov v sociálnej, kultúrnej, umeleckej a vzdelávacej oblasti, grantových a podporných programov.
10. Zabezpečovanie zariadenia, správy, údržby, obnovy a prenájmu priestorov, objektov a zariadení slúžiacich pre potreby fungovania a rozvoja činnosti neziskovej organizácie.

Projekty (Fond na podporu umenia)

V roku 2017 boli realizované dva projekty podporené v grantových programoch Fondu na podporu umenia. Kľúčový projekt celoročnej dramaturgie kultúrneho centra s názvom **Záhroda 2017** bol realizovaný kontinuálne od januára do decembra. Druhý projekt bol určený na podporu vzniku novej multimediálnej inscenácie **YAW/Vychýlenie**, na ktorom sa autorsky a umelecky podieľali dvaja členovia tímu Záhrady.

ZÁHRADA 2017 – kultúrny a umelecký program

Projekt celoročnej dramaturgie **Záhroda 2017** bol realizovaný priebežne v období od januára do decembra, v závislosti od plánovaného programu kultúrneho centra a vhodných termínov pre účinkujúcich umelcov. Projekt pomohol z väčšej časti pokryť prevádzkové, organizačné a personálne náklady nevyhnutné k realizácii programu: koordinácia a administrácia domácich a medzinárodných projektov, dramaturgická príprava a produkcia podujatí, propagačná činnosť, komunikácia a PR, technické zabezpečenie projektu (osvetľovacie a ozvučovacie služby). V roku 2017 Záhroda zastrelila vyše 200 podujatí rôznych žánrov, z čoho polovica bola priamo podporená z dotácie FPU.

UMELECKÉ REZIDENCIE

V roku 2017 vzniklo v Záhrade 5 autorských umeleckých diel (tanečné a divadelné inscenácie) a jedna činoherná inscenácia (Divadlo z Pasáže).

Slovenský tanečník a choreograf **Lukáš Homola** so svojím tímom naskúšal tanečnú inscenáciu *Erózia*, ktorej premiéra sa odohrala v novembri. Inscenácia je inšpirovaná knihou cambridgského profesora Simona Barona-Cohana s názvom *Veda zla*, ktorá pojednáva o erózii empatie v súčasnej spoločnosti a prehodnocuje jej dôležitosť.

Herec, absolvent pražskej DAMU, **Marek Menšík** strávil v letných mesiacoch s podporou Medzinárodného vyšehradského fondu (VARP) rezidenčný pobyt v Záhrade,

počas ktorého pripravoval inscenáciu s názvom TWO OR TEN. Jedná sa o sólové fyzické predstavenie inšpirované dielom básnika Jiřího Ortena. Premiéra sa uskutočnila 4. septembra v Jihočeskom divadle v Českých Budejoviciach.

Dramatizácia známej poviedky od Martina Kukučina **Neprebudený/í** v podaní Divadla z Pasáže vznikla v réžii Moniky Kováčovej. Ide o hudobno-divadelnú inscenáciu o snoch a (ne)pochopení pre menších i dospelých divákov, ktorá mala premiéru 27. apríla.

Audio-vizuálna performance **YAW/vychýlenie** vznikla v produkcii Záhrady, s autorským vkladom členov záhradného tímu – Kristínou Chmelíkovou a Milanom Slamom, spolu s prizvanými hosťami Jarom Viňarským a Jakubom Pišekom. Performancia je umeleckou simuláciou pohybu vychýlenia – v tele, obraze a zvuku. Návštevníci resp. diváci majú možnosť vychýliť sa dvomi navzájom previazanými spôsobmi – cez zvukovú inštaláciu a samotné pohybové predstavenie. Projekt vznikol na základe podnetov z verejného diania, pre ktoré sú v súčasnosti typické ideová vyhranenosť, absencia empatie, vzájomného dialógu a iné spoločenské fenomény, čo vedie k stupňovaniu napätia a k pocitu nebezpečia. Tvorcovia sa inšpirovali prítomnosťou zmyslového stresu, či zmyslovej hypersenzitivity, ktoré sú súčasťou mentálnej rôznorodosti ľudí. Premiéra sa uskutočnila 10. mája.

Na podporu reflexie ľudskoprávných tém a zvyšovania povedomia o právach menších a akceptácii ľudí s inou než heterosexuálnou orientáciou vznikol aj hudobno-vzdelávací kabaret s názvom „**When I was a girl...**“ alebo **LGBTI&QU**. Premiéra sa uskutočnila 28. januára, celkovo bolo zrealizovaných šesť repríz.

Okrem spomenutých premiér boli v decembri v **Záhrade** odprezentované nové krátke dramatické texty, ktoré vznikli v rámci medzinárodného projektu **Terre Promesse – Metropolis**.

DIVADLO/TANEC/PERFORMANCE

Kultúrne centrum Záhrada v roku 2017 hostovalo inscenácie slovenských divadelných skupín a tvorcov, ako napríklad **Divadlo Pôtoň** (Vojenské meno RAMA), **Nové divadlo** (Kúpalisko), **Divadlo Ticho a spol.** (Dějá vu), **Divadlo Tiché Iskry** (Večný tulák), **Teatro Tatro** (Červená čiapočka). Priestor bol venovaný tiež reprízam miestneho divadelného zoskupenia **ODIVO** (Stopy v pamäti, Divočiny, Láska P a Váša B). Inscenácie banskobystričského komunitného **Divadla z Pasáže** boli uvádzané pravidelne v rámci repertoára.

Okrem slovenských produkcií mali návštevníci možnosť vzhliadnuť hosťujúce divadelné súbory a umelcov zo zahraničia. Ide napríklad o inscenáciu mladých absolventov pražskej DAMU pod názvom **Ufftenživot** (Loneliness and stuff), tanečnú inscenáciu zoskupenia **ME-SA** (L/One of the seven), inscenáciu v žánri nový cirkus od švajčiarskej dvojice **C. des Pieds Perchés** (Vajce vajcu) či site-specific inscenáciu **Divadla Feste** (Moc bezmocných) inšpirovanú známou esejou Václava Havla. Vďaka dlhodobej spolupráci so slovenským tanečníkom **Jarom Viňarským** sa podarilo opäť uviesť dve krátke tanečné inscenácie svetoznámej belgickej choreografky **Karine Ponties** (Benedetto Pacifico/Le peau de l'ombre).

HUDBA (40+)

Z hudobných produkcií boli zorganizované koncerty ako napríklad **NVMERI**, **I am planet**, **Panáčik**, **Waking Vision** či **Valér Miko Trio**; zo zahraničia **VINX** (usa), **Andrea Marinelli** (it), **Hańba** (pl), **Ernest** (fr).

DISKUSIE, FESTIVALY, WORKHOPY a iné tematické podujatia (20+)

Pravidelné diskusné a prednáškové formáty, ako aj tematické podujatia (napr. **Odkrývanie** – podujatie venované odkazu Jána Langoša), **Záhradný SKLENÍK**, **Café Európa** a

Webtlak* reflektovali rôzne spoločenské, politické či odborné témy. Vznikol nový diskusný formát **Medicína v obývačke**, ktorý zastrešuje témy z odborného medicínskeho a populárneho hľadiska.

Záhrada hostovala niekoľko **festivalov** a jeden priamo organizovala (**Festival EMBARGO** – divadelný, filmový a ľudskoprávny festival). V rámci rozvoja možností neformálneho vzdelávania pre mladých ľudí bolo v rámci projektu zorganizovaných niekoľko **workshopov a letný umelecký tábor pre deti ARTISTA** pod vedením skúsených lektorov (Olga Labovkina, BY)

Vďaka realizovanému projektu **ZÁHRADA 2017** sa podarilo zorganizovať spolu takmer **200 kultúrnych akcií s medzinárodnou účasťou**, z toho približne polovica bola priamo podporená v rámci dotácie z FPU. Všetky podporené akcie navštívilo vyše 11000 ľudí – priaznivcov dobrej hudby, divadla, tanca a ostatných návštevníkov. Vytvorený priestor na stretávanie sa a umeleckú konfrontáciu bol prínosom nielen pre návštevníkov organizovaných akcií a kultúrnych manažérov, ktorí mali možnosť nadviazať spoluprácu, ale aj v rámci celkového dopadu na kultúrny a spoločenský rozvoj mesta Banská Bystrica. Návštevnosť sa oproti roku 2016 zvýšila približne o 1000 ľudí. Z ohlasov divákov a účastníkov podujatí môžeme potvrdiť, že prevádzkovanie Záhrady ako kultúrneho, komunitného a verejného priestoru má svoj osobitý význam.

Ďalšie projekty

Počas roka boli zrealizované ďalšie tri projekty. Prvý bol podporený Nadáciou Orange v rámci strategickej partnerskej spolupráce (*Komunitný EXPRESS*) a jeho cieľom bolo dobudovať priestorové kapacity kultúrneho centra a rozšíriť tak jeho využitie na stretávanie komunity a organizáciu nových tematických podujatí. Podarilo sa otvoriť dva nové priestory: v podkrovnej časti Záhradnej kaviarne bolo zriadené miesto pre co-working a menšie pracovné stretnutia. K dispozícii pre verejnosť je aj flipchart a projektor. Druhý priestor s kapacitou 50 ľudí sa nachádza v tesnej blízkosti budovy kultúrneho centra a je využívaný na rôzne občianske, komunitné a umelecké aktivity (workshopy, semináre, premietania, rezidencie). Záhrada ho zdieľa spoločne so susedným kníhkupectvom ARTFORUM.

Ďalšie dva projekty, na ktorých Záhrada partnersky spolupracuje, sú realizované na medzinárodnej úrovni. Projekt s názvom *Terre Promesse – Metropolis („Zasľúbené zeme“)* bol schválený v rámci programu Kreatívna Európa (žiadateľ *Scuola Civica di Paolo Grassi*, Taliansko) a projekt *Re-connecting Europe: challenges and opportunities for better integration* v programe Európa pre občanov (žiadateľ Nadácia Roberta Schumana, Poľsko).

Prvý projekt je zameraný na umeleckú reflexiu témy migrácie v globálnom kontexte. Kým dramaturgia umeleckých aktivít talianskej časti projektu reflektuje najmä vzťah medzi divadlom a komunitnou prácou, dramaturgický prístup v slovenských reáliách sa sústredil viac na sekundárne aspekty fenoménu migrácie. Ide napríklad o témy ako zobrazovanie cudzincov v médiách, fake news, dehumanizácia jazyka na sociálnych sieťach či otázka miery solidarity a zodpovednosti za podobu Európy a sveta, v ktorom žijeme, či v akom chceme žiť.

V priebehu roka 2017 prebehlo v rámci projektu niekoľko aktivít v Taliansku a na Slovensku (workshop, rezidencia a produkcia krátkych inscenácií). Do projektu sú zapojení aj niektorí študenti a absolventi réžie, dramaturgie a herectva z Fakulty dramatických umení Akadémie umení. Projekt bude ukončený v novembri 2018.

Druhý projekt kladie dôraz na vzdelávanie a podporu aktívneho občianstva mladých ľudí v oblasti demokracie a dodržiavania ľudských práv. Realizuje sa v partnerstve

s organizáciami zo Srbska, Nemecka a Talianska. V decembri 2017 prebehlo prvé medzinárodné stretnutie mládežníckych skupín v rámci festivalu EMBARGO v Banskej Bystrici, ktoré hosťovala Záhrada. Projekt trvá do decembra 2018.

Európska dobrovoľnícka služba (European Voluntary Service) – program Erasmus+

Záhrada je od septembra 2013 akreditovaná ako koordinujúca, vysielajúca a hosťujúca organizácia v rámci Európskej dobrovoľníckej služby (EDS), akreditácia bola obnovená v roku 2015. EDS je program Európskej únie od roku 1996, a vďaka nemu môžu mladí ľudia vo veku 17-30 rokov stráviť 2-12 mesiacov vo vybranej akreditovanej organizácii po celom svete.

Cieľom dobrovoľníckej služby je získať nové vedomosti, zručnosti a kompetencie v rôznych oblastiach, ktoré organizácia ponúka. Dobrovoľnícku činnosť je možné vykonávať v oblastiach ako napr. práca s deťmi a mládežou, charitatívna činnosť, ekológia, sociálna a komunitná práca, umenie a tvorivosť, neformálne vzdelávanie, voľný čas a iné.

EVS dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ktorých hosťovala Záhrada, sa podieľali na rozvoji takmer všetkých viditeľných i „neviditeľných“ aktivít – príprava, realizácia a technická podpora podujatí, rozvoj programových formátov, organizácia vlastných podujatí a projektov (workshopy, prednášky, koncerty a i.), konzultácie projektových zámerov, administratívna pomoc a kancelárska práca, prevádzka kaviarne, údržba záhradného parku a okolia, networking a mnohé iné.

Projekt Európskej dobrovoľníckej služby s názvom *Cultural Gardening* bol schválený ešte v roku 2016 pre jedného dobrovoľníka z Českej republiky. Vysielajúcou organizáciou je Petrklíč z Českého Těšína. Dobrovoľník začal vykonávať dobrovoľnícku činnosť zameranú na rozvoj technických zručností vo februári 2018.

V roku 2017 bol schválený projekt Európskej dobrovoľníckej služby s názvom „*Cross the Eyes and Lands*“ – (*Visual*) *Arts in Dialogue*, v rámci ktorého Záhrada od januára 2018 hosťuje dobrovoľníka z Maroka. Jeho činnosť je zameraná najmä na rozvoj fotografických zručností.

Záhradný park

V roku 2017 Záhradný tím spolu s miestnymi dobrovoľníkmi pokračoval v revitalizácii záhradného parku a rozvoji komunitného života. Venovali sa zveľaďovaniu exteriéru kultúrneho centra a vďaka podpore sponzorov a individuálnych darcov sa podarilo udržať plnohodnotný priestor pre prezentáciu a tvorbu rôznych druhov umenia a pre aktivity širokej verejnosti a komunit. Revitalizáciou príľahlej záhrady bola rozšírená mestská infraštruktúra o jedinečný zelený priestor pre oddych a trávenie voľného času.

Partnerstvá – spolupráca so školami a inými organizáciami

Aj v roku 2017 Záhrada pokračovala v spolupráci so strednými a vysokými umeleckými školami, čím zachováva kontinuitu podpory a rozvoja tvorby mladých a začínajúcich umelcov v rámci naplňovania cieľov celoročného projektu (návšteva podujatí študentmi **Fakulty dramatických umení Akadémie umení** či **prezentácie** prác študentov **Fakulty výtvarných umení AU**). Podobne k tomu môžeme pripojiť hosťovanie niektorých divadelných a tanečných predstavení študentov **Konzervatória J. L. Bellu** či **niektorých základných umeleckých škôl**. Na programe kultúrneho centra aktívne participovali aj študenti a študentky **Gymnázia J. G. Tajovského**.

Záhrada ďalej spolupracovala s jednotlivými **miestnymi i celoslovenskými organizáciami**, medzi ktorými nechýbali: Artfórum, Literárna Bašta, SKOK!, Centrum

dobrovoľníctva, Alliance Francais, Divadlo z Pasáže, Kino v bazéne, občianska platforma Nie v našom meste, Stredoslovenská galéria, Mesto Banská Bystrica, Návrat, Centrum komunitného organizovania, Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Amnesty International ako aj miestne kluby Farhof Art Club a Urban Spot.

Veľmi dôležitou súčasťou inštitucionálnych partnerstiev sú aj vzťahy na poli mediálnom, kde k významným partnerom patria: Rádio Devín, Rádio FM, Rádio Regina, Informačné centrum Banská Bystrica, Kam do mesta, portály bbonline.sk a bystrica24.sk.

Udalosti po ročnej uzávierke

V roku 2018 bol schválený projekt celoročnej dramaturgie kultúrneho centra z Fondu na podporu umenia **Záhrada 2018**, a tiež projekt s názvom **Zasľúbená zem** realizovaný v rámci konfinancovania jednej z aktivít medzinárodného projektu *Terre Promesse – Metropolis*. V rámci neho vznikli v prvom polroku na základe slovenskej, talianskej a rumunskej predlohy tri nové krátke inscenácie v réžii Petry Kovalčíkovej.

Záhrada v rámci dotácií plánuje rozšíriť programovú ponuku a zorganizovať ešte väčší počet podujatí pre verejnosť – a to najmä vďaka užšej spolupráci so slovenským tanečníkom, choreografom a pedagógom Jarom Viňarským. Jeho občianske združenie SKOK! zastrešuje v rámci osobitného projektu s názvom „*Nebojme sa tanca*“ celú tanečnú dramaturgiu na rok 2018.

V júni 2018 sa začala realizácia projektu podporeného Nadáciou Orange v rámci strategickej partnerskej spolupráce (*Záhrada PERSPEKTÍV*). Jeho cieľom je zrealizovať verejné osvetlenie záhradného parku, zrevitalizovať existujúce komunitné záhradky a zorganizovať veľkú retrospektívnu výstavu o Záhrade.

SPRÁVA MANAŽMENTU

Správa o činnosti za rok 2017

V roku 2017 boli plánované projekty realizované podľa zámerov a predstáv, boli podané ďalšie projekty na rozvoj trvalej udržateľnosti prevádzky a programovej náplne kultúrneho centra. Personálna štruktúra organizácie sa stabilizovala; momentálne v Záhrade navzájom spolupracujú tri tímy ľudí: manažérsko-dramaturgický, technický a kaviarenský tím.

Bola nadviazaná úzka spolupráca s novými dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami, ktorí spoločne naplňajú ciele organizácie. V budove funguje divadelná kaviareň s prevádzkovou dobou od 10:00 do 22:00. Existujúca garáž je naďalej využívaná ako výrobná remeselná dielňa, ktorú môže využívať široká verejnosť po dohode s komunitným koordinátorom.

Zámery a ciele na rok 2018

Hlavný zámerom v roku 2018 je pokračovať v nastúpenej ceste vytvárania podmienok pre tvorbu a prezentáciu súčasného a komunitného umenia ako aj podporu vzdelávania prostredníctvom rôznorodých podujatí. Pokračovať sa bude v rozvoji medzinárodnej spolupráce prostredníctvom návštev festivalov a účasťou na stretnutiach kultúrnych manažérov.

Ďalšie ciele sú rozvojové – plánuje sa naplno využívať potenciál záhradného parku pre voľno-časové a športové aktivity počas leta, ďalej zveľaďovať okolie a vytvárať otvorený kultúrny a životný priestor pre širšiu verejnosť a komunitu.

Finančné prostriedky získané v roku 2017 budú použité v ďalšom období v súlade so zákonom č. 213/1997 Zb. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby a schváleného štatútu na financovanie činností, ktorých predmetom je poskytovanie všeobecne prospešných služieb, najmä ďalší rozvoj organizácie.

Organizácia tak ako v roku 2017 mala kladný hospodársky výsledok. Tržby v roku 2017 zaznamenali mierny nárast oproti roku 2016. V roku 2018 očakávame podobný vývoj. Záväzky ani pohľadávky oproti roku 2016 nezaznamenali výraznú zmenu, ktorá by mala dopad na celkovú finančnú situáciu v organizácii. Po skončení účtovného obdobia 2017 nenastali udalosti osobitného významu. V organizácii neexistujú významné riziká.

KONTAKTY

Kontakty

ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o.

Lazovná 21

974 01 Banská Bystrica

www.zahradacnk.sk

e-mail: zahradacnk@gmail.com

Csilla Droppová – predsedníčka Správnej rady:

Dušan Krnáč – člen Správnej rady:

mobil: 0903 483 292, e-mail: anticomics.d@gmail.com

Mgr.art. Viera Dubáčová – členka Správnej rady:

mobil: 0918 636 344, e-mail: veradubacova@gmail.com

Dušan Kováč – člen Správnej rady:

Marek Adamov – člen Správnej rady:

Ing. Milan Slama – riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

mobil: 0907 628 127, e-mail: slama.milan@gmail.com

Spracoval: Ing. Milan Slama, riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

Schválil: Csilla Droppová, predsedníčka Správnej rady

Overil: Dušan Krnáč, člen Správnej rady